

శ్రీలక్ష్మీహృదయస్తోత్రమ్

{॥ శ్రీలక్ష్మీహృదయస్తోత్రమ్ ॥}

। శ్రీగణేశాయ నమః ।

। హరిః ఓం ।

INTRODUCTION:- The following abbreviations are used in the

comments that follow. 1- Narayana Hridayam - NH. (2) Laxmi Hridayam - LH (3)

Vishnu Sahasranama with the commentary of Shri Shankaracharya - VS. (4)

Bhagavad Gita - BG. (5) Shrimad Bhagavatham - BH (6) Lalitha Sahasranamam

- LS. (7) Vivekachudamani of Shri Shankaracharya - VC. (8) Katha Upanishad

- KU. (9) Mundaka Upanishad - MU

LH:- Laxmi Hridayam stotram is unique in that it is coupled with another

stotram Narayana Hridayam to form a pair. They are found in the

Atharva Rahasyam. They were given out by sage Bhargava.

The final part of NH says that NH is to be recited first,

to be followed by the recital of Laxmi Hridayam and again the recital of

theNH. This is not to be recited separately as a single piece.

This is to stress the fact that Lord Narayana and Laxmi are indeed one

though spoken of as two different deities.

NH and LH belong to the category of stotram స్తోత్రమ్ .

The appellation stotram, stuti and stavam all describe a

hymn only. స్తవః స్తోత్రం నుతిః స్తుతిః । says Amara, the Sanskrit

lexicon. They all narrate the qualities of a deity. గుణసంకీర్తనమ్

is stotram, says Shri Shankaracharya in his commentary to Vishnu

Sahasranama.

NARAYANA HRIDAYAM AND LAXMI HRIDAYAM:- Narayana Hridayam (NH) and

Laxmi Hridayam (LH) form a pair of very valuable and sacred hymns. NH is the

shorter one. It consists of only 37 verses. LH is longer and consists of 108

verses. The word (హృదయమ్) hridayam is popularly taken to mean the heart. The word also is used to mean secret, true or divine knowledge. Being hymns found in the Veda the Narayana Hridayam and Laxmi Hridayam Stotras are highly efficacious. They also contain recondite vedantic truths which may be found in the upanishads, puranas, Bhagavad Gita etc. These truths are also to be seen in other stotras and in the hymns of later acharyas. లక్ష్మీహృదయకే స్తోత్రే సర్వమన్యత్ ప్రకాశితమ్ । (NH - 33). So, to describe them as hridayam is very apt. They are, therefore, very precious. For these reasons they are considered very sacred and therefore secret - not to be easily given out. గోప్యమేతత్ప్రదా కుర్యాత్ స సర్వత్ర ప్రకాశయేత్ । says Narayana Hridayam (34) in its later part. Because of this restriction these stotras were handed down from a worthy guru to deserving disciples only. They were not freely available like Vishnu Sahasranamam.

Only some noteworthy features of this LH stotram could be mentioned in this brief introduction. The reader is requested to read the comments given to the NH (that is available in this site under the heading VISHNU). to get a complete picture of the two stotras that are linked together.

LH:- The first fifteen verses praise Laxmi Devi and offer salutations to Her. Since She is the mother of all creation, She can bless the devotee with all material wealth. But, She is inseparable from the Lord. This is said by saying that one is within the other.

నారాయణస్య హృదయే భవతీ యథాఽఽస్తే, నారాయణోఽపి తవ హృత్కమలే యథాస్తే ।
నారాయణస్తమపి నిత్య విభూ తధైవ, తౌ తిష్ఠతాం మమాపి దయాన్వితౌ శ్రీః ॥

She is with the Lord at all places.

యథా వైకుంఠానగరే యథా వై క్షీరసాగరే ।
తథా మద్భవనే తిష్ఠ స్థిరం విష్ణునా సహ ॥

యోగినాం హృదయే నిత్యం యథా తిష్ఠసి విష్ణునా ।
తథా మద్భవనే తిష్ఠ స్థిరం శ్రీవిష్ణునా సహ ॥

She is also the Self seated in the heart of all beings She is stated
to be సర్వభూతాంతరస్థా in the LH. So is not different from
the Lord who also says He is the Self seated in the heart of all beings.
అహమాత్మా గుడాకేశ సర్వభూతాశయస్థితః । BG(10-20).

Thus, it is evident that She is identical with Narayana and can confer
all that one may seek including liberation or mokSha. This is said in
the LH as గత్యై నమోఽస్తు వరసద్గతి దాయకాయై।

Further, it is to be noted that if one's accumulated
karmas stand in the way of one progressing towards liberation
in the form of the "writing on the head" (లలాట లిఖితా రేఖా) by
of the creator Brahma, She, being the creator of every thing with name
and form including Brahma, can alter the same and help in his progress.

లిలేఖ నితీలే విధిర్మమ లిపిం విసృజ్యాంతరం
త్వయా విలిఖితవ్యమేతదితి తత్ఫలప్రాప్తయే ।
తదన్తిక ఫలస్ఫుటం కమలవాసిని శ్రీరిమాం
సమర్పయ సముద్రికాం సకలభాగ్యసంసూచికామ్ ॥ (LH)

Here, the word "creator" does not mean She has created something out of
nothing, but only means She has evolved as everything. She has become
Brahma the creator and Vishnu the protector also.

సృష్టికర్త్రీ బ్రహ్మరూపా గోప్త్రీ గోవిందరూపిణీ। LS(114)

Shri Vedanta Desika uses this idea in his Shri Hayagriva Stotram (verse 20).

విలుప్తమూర్ధన్యలిపిక్రమాణాం సురేష్టచూడాపదలాలితానామ్ ।

త్వదజ్ఞిరాజీవరజఃకణానాం భూయాన్ ప్రసదో మయి నాథ భూయాత్ ॥

The great acharya prays to the Lord that the pollen dust of His Lotus Feet should fall on his head so as to remove the letters written by Brahma at his birth. He indicates that even gods like Indra salute His feet with the same idea; that is; the dust of Lord's feet should fall on their heads and alter their fate as decreed by the scribbling of Brahma on their head. Lord Krishna gives the assurance to Arjuna in BG(18-52) that with his mind firmly fixed on Him he will cross over all difficulties on his spiritual path.

మచ్చిత్తః సర్వదుర్గాణి మత్మసాదాత్తరిష్యసి ।

The LH repeatedly asks for the fulfilment of the first two of the four goals (viz.) wealth and enjoyment of pleasures of life got from wealth. But wealth in the hands of one without discretion can have disastrous consequences. It can lead one away from the spiritual path and to his downfall. Our scriptures warn one of this and say that one who hoards wealth without sharing with the needy is indeed a thief and deserves punishment. BG(VII-XIV-89)

యావద్ భ్రీయతే జరరం తావత్ స్వత్త్వం హి దేహినామ్ ।

అధికం యోఽభిమన్యేత స స్తేనో దణ్ణమర్హతి ॥

Keeping this injunction in mind, the devotee asks for wisdom before seeking wealth and also asks Her to bless the heart with compassion to enable him to share the wealth liberally with others.

విజ్ఞానవృద్ధిం హృదయే కురు శ్రీః సౌభాగ్యవృద్ధిం హృదయే కురు శ్రీః ।
దయాసువృష్టిం కురుతాం మయి శ్రీః సువర్ణవృష్టిం కురు మే కరే శ్రీః ॥

The end portion contains some significant requests. We saw that the LH repeatedly asks for good things of life, wisdom etc. But as stated earlier whatever is got by our own efforts or karma will be finite and so will not last for long. Our life will continue to have fluctuations. The better and wiser alternative is to make the Lord stay in our hearts for ever by having steadfast devotion to Him . Then all auspicious things will be with us for ever. So, the LH asks for శ్రీశాఙ్గిభక్తిః ।
or devotion to the feet of the Lord first.

శ్రీశాఙ్గిభక్తిం హరిదాస్యదాస్యం ప్రసన్నమన్తార్థదృఢైకనిష్ఠామ్ ।
గురేః స్మృతిం నిర్మలబోధబుద్ధిం ప్రదేహి మాతః పరమం పదం శ్రీః ॥

The saint Kulasekhara also asked - not for the three purushartas - dharma, artha and kama. He says that let events, good or bad, happen according to karmas he had done. He prays to the Lord to grant him unwavering devotion to His lotus like feet in this and in future births. (Mukundamala).

నాస్థా ధర్మే న వసునిచయే నైవ కామోపభోగే
యద్యద్భవ్యం భవతు భగవన్ పూర్వకర్మానురూపమ్ ।
ఏతత్ప్రార్థ్యం మమ బహుమతం జన్మజన్మాంతరేఽపి
త్వత్పాదామ్భోరుహాయుగగతా నిశ్చల భక్తిరస్తు ॥

The Vishnu Purana says the same truth by stating that those who may be bereft of worldly possessions and so termed "poor" in the worldly sense

are really rich if their hearts have the wealth of love for Shri Hari.

The reason is that Shri Hari also stays in their hearts being tied with cords of love.

సకలభువనమధ్యే నిర్ధనాస్తేఽపి ధన్యా
నివసతి హృది యేషాం శ్రీహరేర్భక్తిరేకా ।
హరిరపి నిజలోకం సర్వథా తం విహాయ
ప్రవిశతి హృది తేషాం భక్తిసూత్రోపనధః ॥

So, the prayer is to grant before other things, devotion to the feet of the Lord.

Another prayer is to being a servant to the servants of Hari. Our scriptures repeatedly stress the importance of service to the devotees of the Lord.

The sage Naradha says in his Bhakti Sutra (No: 39-42) that the company of the devotees of the Lord is difficult to obtain. It never fails to produce beneficial results. It is got by the grace of God only. There is no difference between the Lord and His devotees. So, one should strive to get it.

మహాత్మజ్ఞస్త దుర్లభోఽగమ్యోఽమోఘశ్చ ।
లభ్యతేఽపి తత్కృపయైవ । తస్మిన్స్తత్త్వనే భేదాభావాత్ ।
తదేవ సాధ్యతాం, తదేవ సాధ్యతామ్ ॥

In Shrimad Bhagavatam we have the story of Lord's incarnation as Rishaba Deva. Before renouncing His kingdom and taking to the forests, He talks to His sons about the value of human life and how they should work for liberation. Though Rishaba Deva says

He is an incarnation Himself, He advises His sons, not to surrender to Him, but to seek the company of devotees and serve them saying it is the doorway to liberation. మహత్సేవాం ద్వారమాహుః విముక్తేః ।

Coming from the mouth of the Lord, as an incarnation, it shows the immense value of service to the devotees of the Lord. The company of the devotees removes the impurities in the mind, brings calmness to the mind. More importantly it instils faith in the statements of the scriptures and acharyas known as shraddha. శ్రద్ధాః । Only one who is keenly interested, has controlled his senses and has shraddha can gain knowledge, says Krishna. BG(4-39). శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం తత్పురః సంయతేన్ద్రియః । One gets the qualifications required for acquiring vedantic knowledge.

Shri Shankaracharya glorifies the association of the devotees in his Sivanandhalahari by saying it as great as the company of the Lord Himself.

సామీప్యం శివభక్తి-ధుర్య-జనతా-సాంగత్య సంభాషణే ।

Once the mind is clear of impurities like greed, anger etc., and also imbibed noble qualities from the association of the devotees, God sends him a suitable guru. The vedatic wisdom has necessarily to be obtained from the guru's mouth.

తద్విజ్ఞానార్థం స గురుమేవాభిగచ్ఛేత్ సమిత్పాణిః శ్రోత్రియం బ్రహ్మనిష్ఠమ్ । MU(1-2-12). Krishna also advised Arjuna to serve men of wisdom and seek knowledge. BG(4-34).

తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా ।

ఉపదేక్ష్యన్తి తే జ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్త్వదర్శినః॥

The guru's teachings remove the doubts that may be clouding the student's mind and his intellect becomes clear, said here as నిర్మలబోధబుద్ధిః । The upanishad says that a person endowed

with discriminating intellect, has controlled his mind and has got concentration, reaches the end of the very very long road, that is known as samsara and reaches the supreme goal and becomes free from all bondages. This is known as liberation and said herein as పరమం పదమ్ । highest abode of Vishnu or Brahman.

విజ్ఞానసారధిర్యస్తు మనః ప్రగ్రహవాన్నరః ।

సోఽధ్యనః పారమాప్నోతి తద్విష్ణోః పరమం పదమ్ ॥ KU(1-3-9)

The word పరమం పదమ్ । mentioned here is a well known name of the Lord VS(732). పదమనుత్తమమ్ ఏవమ్ పద్యతే గమ్యతే ముముక్షుభిరితి పదమ్ । యస్మాదుత్కృష్టం నాస్తి తదనుత్తమమ్ । It is the highest place or goal that is attained by the seekers of liberation. "Attaining" does not imply going to some far of place like Vaikunta or Kailasa. Liberation means understanding ones own true divine nature and abiding in it. This is said here as విష్ణోః పరమం పదమ్ । or the highest place of all-pervading Brahman, of the supreme Self.

CONCLUSION. The end portion says the benefits one may get by reciting the LH. It assures that the Goddess Laxmi will fulfil the desires of Her devotee and look after him like Her son. There is a story in the Mahabharata to illustrate this. Balarama, the elder brother of Krishna, planned to get his sister Subhadra married to Duryodhana. In the mean time Arjuna happened to look at her and was captivated by her bewitching beauty. His mind was set on marrying her and wanted to talk about his wish to his friend Krishna. But he was worried at the same time that, if Krishna agreed to help him and took steps, it may create a rift between the brothers Krishna and Balarama. He was at his wit's end and wanted a way out the predicament. He prayed to sage Vyasa who promptly appeared before him. He put his problem before the

sage and requested his help. The sage taught him LH and asked him to recite the stotram in the prescence of a lamp lighted with ghee and assured him that he will succeed in his endeavour. Arjuna followed the sage's advice, recited the LH with faith and married Subhadra in the end. It will be evident from what is said here that both the NH and LH are valuable hymns and like veritable mines of precious gems. An interested reader will be able to find more gems if he digs deep into them. The greater benefit will be, that by reciting them regularly, one will develop devotion to Divine Couple, Lord Narayana and Goddess Laksmi, and reap their abundant grace.

Now follows the stotram LAXMI HRIDAYAM.

॥ ఓం తత్సత్ ॥

అస్య శ్రీ ఆద్యాది శ్రీమహాలక్ష్మీ-హృదయ-స్తోత్ర- మహామంత్రస్య భార్గవ ఋషిః,
అనుష్టుబాది నానాచందాసి, ఆద్యాది-శ్రీమహాలక్ష్మీ సహిత నారాయణో దేవతా॥

। ఓం బీజం, హ్రీం శక్తిః, ఐం కీలకమ్ ।

ఆద్యాది-శ్రీమహాలక్ష్మీ-ప్రసాదసిద్ధ్యర్థం జపే వినియోగః॥

ఓమ్॥ "ఆద్యాది-శ్రీమహాలక్ష్మీ దేవతయై నమః" హృదయే, "శ్రీం బీజాయై నమః" గుహ్యే,

"హ్రీం శక్త్యై నమః" పాదయోః, "ఐం బలాయై నమః" మూర్ధాది-పాద-పర్యంతం విన్యసేత్॥

ఓమ్ శ్రీం హ్రీం ఐం కరతల-కరపార్శ్వయోః, శ్రీం అఙ్గుష్ఠాభ్యం నమః,
హ్రీం తర్జనీభ్యం నమః, ఐం మధ్యమాభ్యం నమః, శ్రీం అనామికాభ్యం నమః,
హ్రీం కనిష్ఠికాభ్యం నమః, ఐం కరతల కరపృష్ఠాభ్యం నమః॥

ఓం హృదయాయ నమః, హ్రీం శిరసే స్వాహా, ఐం శిఖాయై వౌషట్,
శ్రీం కవచాయ హుమ్, హ్రీం నేత్రాభ్యం వౌషట్, భూర్భువస్సువరో ఇతి దిగ్బంధః॥

॥ అథ ధ్యానమ్॥

హస్తద్వయేన కమలే ధారయంతీం స్వలీలయా॥

హార-నూపుర-సంయుక్తాం మహాలక్ష్మీం విచింతయేత్॥

కౌశేయ-పీతవసనాం అరవిందేత్రామ్

పద్మద్వయాభయ-వరోద్యత-పద్మహస్తామ్।

ఉద్యచ్ఛతార్క-సదృశాం పరమాఙ్గు-సంస్థాం

ధ్యాయేత్ విధీశనత-పాదయుగాం జనిత్రీమ్॥

॥శ్రీలక్ష్మీ-కమలధారిణ్యై సింహవాహిన్యై స్వాహా॥

పీతవస్త్రాం సువర్ణాఙ్గీం పద్మహస్త-ద్వయాన్వితామ్।

లక్ష్మీం ధ్యాత్యేతి మంత్రేణ స భవేత్ పుణివీపతిః॥

మాతులఙ్గ-గదాఖేటే పాణౌ పాత్రఞ్చ బిభ్రతీ।

వాగలిఙ్గఞ్చ మానఞ్చ బిభ్రతీ నృపమూర్ధని॥

। ఓం శ్రీం హ్రీం ఐం।

వందే లక్ష్మీం పరశివమయీం శుద్ధజామ్బూనదాభాం

తేజోరూపాం కనక-వసనాం సర్వభూషోజ్జ్వలాఙ్గీమ్ ।

బీజాపూరం కనక-కలశం హేమపద్మం దధానామ్

ఆద్యాం శక్తిం సకలజననీం విష్ణు-వామాఙ్గుసంస్థామ్ ॥ ౧॥

శ్రీమత్సైభాగ్యజననీం స్త్రామి లక్ష్మీం సనాతనీమ్ ।

సర్వకామ-ఫలావాప్తి-సాధనైక-సుఖావహామ్ ॥ ౨॥

స్మరామి నిత్యం దేవేశి త్వయా ప్రేరితమానసః ।

త్వదాఙ్గాం శిరసా ధృత్వా భజామి పరమేశ్వరీమ్ ॥ ౩॥

సమస్త-సమృత్సుఖదాం మహాశ్రియం
సమస్త-కల్యాణకరీం మహాశ్రియమ్ ।
సమస్త-సౌభాగ్యకరీం మహాశ్రియం
భజామ్యహం జ్ఞానకరీం మహాశ్రియమ్ ॥ ౪॥

విజ్ఞానసమృత్సుఖదాం మహాశ్రియం
విచిత్ర-వాగ్భూతికరీం మనోహరామ్ ।
అనంత-సౌభాగ్య-సుఖప్రదాయినీం
నమామ్యహం భూతికరీం హరిప్రియామ్ ॥ ౫॥

సమస్త-భూతాంతరసంస్థితా త్వం
సమస్త-భక్తేశ్వరి విశ్వరూపే ।
తన్నాస్తి యత్త్వద్వ్యతిరిక్తవస్తు
త్వత్పాదపద్మం ప్రణమామ్యహం శ్రీః ॥ ౬॥

దారిద్ర్య-దుఃఖౌఘ-తమోపహన్త్రి త్వత్-పాదపద్మం మయి సన్నిధత్స్వ ।
దీనార్తి-విచ్ఛేదన-హేతుభూతైః కృపాకటాక్షైరభిషిచ్ఛ మాం శ్రీః ॥ ౭॥

విష్ణు-స్తుతిపరాం లక్ష్మీం స్వర్ణవర్ణ-స్తుతి-ప్రియామ్ ।
వరదాభయదాం దేవీం వందే త్వాం కమలేక్షణే॥౮॥

అమ్మ ప్రసీద కరుణా-పరిపూర్ణ-దృష్ట్యా
మాం త్వత్కృపాద్రవిణగేహమిమం కురుష్వ ।
ఆలోకయ ప్రణత-హృద్గత-శోకహన్త్రి
త్వత్పాద-పద్మయుగలం ప్రణమామ్యహం శ్రీః ॥ ౯॥

శాన్త్యై నమోఽస్తు శరణాగత-రక్షణాయై
కాన్త్యై నమోఽస్తు కమనీయ-గుణాశ్రయాయై ।

క్షాన్త్యై నమోఽస్తు దురితక్షయ-కారణాయై
ధాన్త్యై నమోఽస్తు ధన-ధాన్య-సమృద్ధిదాయై ॥ ౧౦॥

శక్త్యై నమోఽస్తు శశిశేఖర-సంస్థితాయై
రత్నై నమోఽస్తు రజనీకర-సోదరాయై ।
భక్త్యై నమోఽస్తు భవసాగర-తారకాయై
మత్త్యై నమోఽస్తు మధుసూదన-వల్లభాయై ॥ ౧౧॥

లక్ష్మ్యై నమోఽస్తు శుభ-లక్షణ-లక్ష్మితాయై
సిద్ధ్యై నమోఽస్తు సుర-సిద్ధ-సుపూజితాయై ।
ధృత్యై నమోఽస్తు మమ దుర్గతి-భజ్జానాయై
గత్త్యై నమోఽస్తు వరసద్గతి-దాయకాయై ॥ ౧౨॥

దేవ్యై నమోఽస్తు దివి దేవగణార్చితాయై
భూత్యై నమోఽస్తు భువనార్చి-వినాశనాయై ।
శాన్త్యై నమోఽస్తు ధరణీధర-వల్లభాయై
పుష్ప్యై నమోఽస్తు పురుషోత్తమ-వల్లభాయై ॥ ౧౩॥

సుతీవ్ర-దారిద్ర్య-తమోపహన్త్యై నమోఽస్తు తే సర్వ-భయాపహన్త్యై ।
శ్రీవిష్ణు-వక్త్రస్థల-సంస్థితాయై నమో నమః సర్వ-విభూతి-దాయై ॥ ౧౪॥

జయతు జయతు లక్ష్మీః లక్షణాలంకృతాఙ్గీ
జయతు జయతు పద్మా పద్మసద్మాభివన్ద్యా ।
జయతు జయతు విద్యా విష్ణు-వామాఙ్క-సంస్థా
జయతు జయతు సమ్యక్ సర్వ-సమృత్కరీ శ్రీః ॥ ౧౫॥

జయతు జయతు దేవీ దేవసంఘాభిపూజ్యా
జయతు జయతు భద్రా భార్గవీ భాగ్యరూపా ।

జయతు జయతు నిత్యా నిర్మలజ్ఞానవేద్యా
జయతు జయతు సత్యా సర్వభూతాంతరస్థా ॥ ౧౬॥

జయతు జయతు రమ్యా రత్నగర్భాంతరస్థా
జయతు జయతు శుద్ధా శుద్ధజామ్బూనదాభా ।
జయతు జయతు కాంతా కాంతిమద్భాసితాశ్శీ
జయతు జయతు శాంతా శీఘ్రమాగచ్ఛ సౌమ్యే ॥ ౧౭॥

యస్యాః కలాయాః కమలోద్భవాద్యా రుద్రాశ్చ శక్రప్రముఖాశ్చ దేవాః ।
జీవన్తి సర్వేఽపి సశక్తయస్తే ప్రభుత్వమాప్తాః పరమాయుషస్తే ॥ ౧౮॥

॥ ముఖబీజమ్ ॥ ఓం-హ్రం-ప్రీం-అం-ఆం-యం-దుం-లం-వమ్॥
లిలేఖ నిటిలే విధిర్మమ లిపిం విస్మజ్యాంతరం
త్వయా విలిఖితవ్యమేతదితి తత్ఫలప్రాప్తయే ।
తదన్తికఫల్కుటం కమలవాసిని శ్రీరిమాం
సమర్చయ స్వముద్రికాం సకలభాగ్యసంసూచికామ్ ॥ ౧౯॥

॥ పాదబీజమ్ ॥ ఓం-అం-ఆం-ఈం-ఏం-ఐం-కం-లం-రం॥
కలయా తే యథా దేవి జీవన్తి సచరాచరాః ।
తథా సమృత్కరీ లక్ష్మీ సర్వదా సమృద్ధీద మే ॥ ౨౦॥

యథా విష్ణుర్భువం నిత్యం స్వకలాం సంన్యవేశయత్ ।
తథైవ స్వకలాం లక్ష్మీ మయి సమ్యక్ సమర్చయ ॥ ౨౧॥

సర్వసౌఖ్యప్రదే దేవి భక్తానామభయప్రదే ।
అచలాం కురు యత్నేన కలాం మయి నివేశితామ్ ॥ ౨౨॥

ముదాస్తాం మత్ఫాలే పరమపదలక్ష్మీః స్ఫుటకలా

సదా వైకుంఠశ్రీర్నివసతు కలా మే నయనయోః ।

వసేత్సత్యే లోకే మమ వచసి లక్ష్మీర్వరకలా

శ్రియశ్చేతద్విపే నివసతు కలా మే స్వ-కరయోః ॥ ౨౩॥

॥ నేత్రబీజమ్ ॥ ఓం-ఘ్రాం-ఘ్రిం-ఘ్రేం-ఘైం-ఘ్రాం-ఘ్రౌం-ఘ్రం-ఘ్రః॥

తావన్నిత్యం మమాఙ్గేషు క్షీరాబ్ధౌ శ్రీకలా వసేత్ ।

సూర్యాచంద్రమసౌ యావద్యావల్లక్ష్మీపతిః శ్రియౌ ॥ ౨౪॥

సర్వమఙ్గలసమ్పూర్ణా సర్వైశ్వర్యసమన్వితా ।

ఆద్యాదిశ్రీర్మహాలక్ష్మీస్తుత్యలా మయి తిష్ఠతు ॥ ౨౫॥

అఙ్గానతిమిరం హస్తం శుద్ధఙ్గానప్రకాశికా ।

సర్వైశ్వర్యప్రదా మేఽస్తు త్వత్కలా మయి సంస్థితా ॥ ౨౬॥

అలక్ష్మీం హరతు క్షిప్రం తమః సూర్యప్రభా యథా ।

వితనోతు మమ శ్రేయస్తుత్కలా మయి సంస్థితా ॥ ౨౭॥

ఐశ్వర్యమఙ్గలోత్పత్తిః త్వత్కలాయాం నిధీయతే ।

మయి తస్మాత్కృతార్థోఽస్మి పాత్రమస్మి స్థితేస్తవ ॥ ౨౮॥

భవదావేశభాగ్యార్థో భాగ్యవానస్మి భాగధవి ।

త్వత్ప్రసాదాత్ప్రవిత్రోఽహం లోకమాతర్నమోఽస్తు తే ॥ ౨౯॥

పునాసి మాం త్వత్కలయైవ యస్మాత్

అతస్సమాగచ్ఛ మమగ్రతస్తుమ్ ।

పరం పదం శ్రీర్భవ సుప్రసన్నా

మయ్యుచ్యతేన ప్రవిశాదిలక్ష్మీః ॥ ౩౦॥

శ్రీవైకుంఠస్థితే లక్ష్మీ సమాగచ్ఛ మమగ్రతః ।

నారాయణేన సహ మాం కృపాదృష్ట్యాఽవలోకయ ॥ ౩౧॥

సత్యలోకస్థితే లక్ష్మీ త్వం మమాగచ్ఛ సన్నిధిమ్ ।

వాసుదేవేన సహితా ప్రసీద వరదా భవ ॥ ౩౨॥

శ్వేతద్వీపస్థితే లక్ష్మీ శీఘ్రమాగచ్ఛ సువ్రతే ।

విష్ణునా సహితా దేవి జగన్మాతః ప్రసీద మే ॥ ౩౩॥

క్షీరామ్బుధిస్థితే లక్ష్మీ సమాగచ్ఛ సమాధవే ।

త్వత్కృపాదృష్టిసుధయా సతతం మాం విలోకయ ॥ ౩౪॥

రత్నగర్భస్థితే లక్ష్మీ పరిపూర్ణహిరణ్మయి ।

సమాగచ్ఛ సమాగచ్ఛ స్థిత్యాశు పురతో మమ ॥ ౩౫॥

స్థిరా భవ మహాలక్ష్మీ నిశ్చలా భవ నిర్మలే ।

ప్రసన్నకమలే దేవి ప్రసన్నహృదయా భవ ॥ ౩౬॥

శ్రీధరే శ్రీమహాలక్ష్మీ త్వదంతఃస్థం మహానిధిమ్ ।

శీఘ్రముద్భృత్య పురతః ప్రదర్శయ సమర్పయ ॥ ౩౭॥

వసున్ధరే శ్రీవసుధే వసుదోగ్ధి కృపామయి ।

త్వత్కుక్షిగతసర్వస్వం శీఘ్రం మే సమృద్ధయ ॥ ౩౮॥

విష్ణుప్రియే రత్నగర్భే సమస్తఫలదే శివే ।

త్వద్గర్భగతహేమాదీన్ సమృద్ధయ దర్శయ ॥ ౩౯॥

రసాతలగతే లక్ష్మీ శీఘ్రమాగచ్ఛ మే పురః ।

న జానే పరమం రూపం మాతర్మే సమృదర్శయ ॥ ౪౦॥

ఆవిర్భవ మనోవేగాత్ శీఘ్రమాగచ్ఛ మే పురః ।

మా వత్స భైరిహేత్యుక్త్వా కామం గౌరివ రక్ష మామ్ ॥ ౪౧॥

దేవి శీఘ్రం మమాగచ్ఛ ధరణీగర్భసంస్థితే ।

మాతస్తద్భృత్యభృత్యోఽహం మృగయే త్వాం కుతూహలాత్ ॥ ౪౨॥

ఉత్తిష్ఠ జాగృహి త్వం మే సముత్తిష్ఠ సుజాగృహి ।

అక్షయాన్ హేమకలశాన్ సువర్ణేన సుపూరితాన్ ॥ ౪౩॥

నిక్షేపాన్మే సమాకృప్య సముద్భృత్య మమాగ్రతః ।

సమున్నతాననా భూత్వా సమ్యగ్దేహి ధరాతలాత్ ॥ ౪౪॥

మత్సన్నిధిం సమాగచ్ఛ మదాహితకృపారసా ।

ప్రసీద శ్రేయసాం దోగ్ధి లక్ష్మి మే నయనాగ్రతః ॥ ౪౫॥

అత్రోపవిశ్య లక్ష్మి త్వం స్థిరా భవ హిరణ్మయీ ।

సుస్థిరా భవ సమ్ప్రీత్యా ప్రసన్నా వరదా భవ ॥ ౪౬॥

ఆనీతాంస్తు త్వయా దేవి నిధీన్మే సమృదర్శయ ।

అద్య క్షణేన సహసా దత్త్వా సంరక్ష మాం సదా ॥ ౪౭॥

మయి తిష్ఠ తథా నిత్యం యథేంద్రియాదిషు తిష్ఠసి ।

అభయం కురు మే దేవి మహాలక్ష్మి నమోఽస్తు తే ॥ ౪౮॥

సమాగచ్ఛ మహాలక్ష్మి శుద్ధజామ్బూనద-స్థితే ।

ప్రసీద పురతః స్థిత్వా ప్రణతం మాం విలోకయ ॥ ౪౯॥

లక్ష్మీర్భవం గతా భాసి యత్ర యత్ర హిరణ్మయీ ।
తత్ర తత్ర స్థితా త్వం మే తవ రూపం ప్రదర్శయ ॥ ౨౦॥

క్రీడన్తీ బహుధా భూమౌ పరిపూర్ణకృపా మయి ।
మమ మూర్ధని తే హస్తమవిలమ్బితమర్చయ ॥ ౨౧॥

ఫలద్భాగ్యోదయే లక్ష్మి సమస్తపురవాసిని ।
ప్రసీద మే మహాలక్ష్మి పరిపూర్ణమనోరథే ॥ ౨౨॥

అయోధ్యాదిమ సర్వేషు నగరేషు సమాస్థితే ।
విభవైర్వివిధైర్మృతైః సమాగచ్ఛ ముదాన్వితే ॥ ౨౩॥

సమాగచ్ఛ సమాగచ్ఛ మమాగ్రే భవ సుస్థిరా ।
కరుణారసనివ్యస్తనేత్రద్వయవిశాలిని ॥ ౨౪॥

సన్నిధత్స్వ మహాలక్ష్మి త్వత్పాణిం మమ మస్తకే ।
కరుణాసుధయా మాం త్వమభిషిచ్య స్థిడరం కురు ॥ ౨౫॥

సర్వరాజగృహే లక్ష్మి సమాగచ్ఛ బలాన్వితే ।
స్థిత్యాఽఽశు పురతో మేఽద్య ప్రసాదేనాభయం కురు ॥ ౨౬॥

సాదరం మస్తకే హస్తం మమ త్వం కృపయాఽర్చయ ।
సర్వరాజస్థితే లక్ష్మి త్వత్కలా మయి తిష్ఠతు ॥ ౨౭॥

ఆద్యాది శ్రీరూపాలక్ష్మి విష్ణువామాఙ్గసంస్థితే ।
ప్రత్యక్షం కురు మే రూపం రక్ష మాం శరణాగతమ్ ॥ ౨౮॥

ప్రసీద మే మహాలక్ష్మి సుప్రసీద మహాశివే ।

అచలా భవ సుప్రీతా సుస్థిరా భవ మధ్యహే ॥ ౫౯॥

యావత్తిష్ఠన్తి వేదాశ్చ యావచ్ఛ్రుద్ధివాకరౌ ।

యావద్విష్ణుశ్చ యావత్త్వం తావత్కురు కృపాం మయి ॥ ౬౦॥

చాస్త్రీ కలా యథా శుక్లే వర్ధతే సా దినే దినే ।

తథా దయా తే మయ్యేవ వర్ధతామభివర్ధతామ్ ॥ ౬౧॥

యథా వైకుణ్ఠనగరే యథా వై క్షీరసాగరే ।

తథా మద్భవనే తిష్ఠ స్థిరం శ్రీవిష్ణునా సహ ॥ ౬౨॥

యోగినాం హృదయే నిత్యం యథా తిష్ఠసి విష్ణునా ।

తథా మద్భవనే తిష్ఠ స్థిరం శ్రీవిష్ణునా సహ ॥ ౬౩॥

నారాయణస్య హృదయే భవతీ యథాఽఽస్తే

నారాయణోఽపి తవ హృత్కమలే యథాఽఽస్తే ।

నారాయణస్తమపి నిత్యవిభూ తదైవ

తౌ తిష్ఠతాం హృది మమాపి దయాన్వితౌ శ్రీః ॥ ౬౪॥

విజ్ఞానవృద్ధిం హృదయే కురు శ్రీః సౌభాగ్యవృద్ధిం కురు మే గృహే శ్రీః ।

దయాసువృద్ధిం కురుతాం మయి శ్రీః సువర్ణవృద్ధిం కురు మే గృహే శ్రీః ॥ ౬౫॥

న మాం త్యజేథాః శ్రితకల్పవల్లి సద్భక్తి-చింతామణి-కామధేనౌ ।

న మాం త్యజేథా భవ సుప్రసన్నే గృహే కలత్రేమ చ పుత్రవర్గే ॥ ౬౬॥

॥ కుక్షిబీజమ్ ॥ ఓం-అం-ఆం-ఈం-ఏం-ఐం॥

ఆద్యాదిమాయే త్వమజాణ్డబీజం త్వమేవ సాకార-నిరాకృతీ త్వమ్ ।

త్వయా ధృతాశ్చాబ్జభవాణ్డసంఘాః హిత్రం చరిత్రం తవ దేవి విష్ణోః ॥ ౬౭॥

బ్రహ్మరుద్రాదయో దేవా వేదాశ్చపి న శక్నుయుః ।

మహిమానం తవ స్తోతుం మన్దోఽహం శక్నుయాం కథమ్ ॥ ౬౮॥

అమ్మ త్వద్వత్సవాక్యాని సూక్తాసూక్తాని యాని చ ।

తాని స్వీకురు సర్వజ్ఞే దయాలుత్సేన సాదరమ్ ॥ ౬౯॥

భవంతం శరణం గత్వా కృతార్థాః స్వః పురాతనాః ।

ఇతి సజ్చిన్త్య మనసా త్వామహం శరణం వ్రజే ॥ ౭౦॥

అనన్తా నిత్యసుఖినః త్వద్భక్తాస్త్వత్పరాయణాః ।

ఇతి వేదప్రమాణాద్ధి దేవి త్వాం శరణం వ్రజే ॥ ౭౧॥

తవ ప్రతిజ్ఞా మద్భక్తా న నశ్యన్తీత్యపి క్వచిత్ ।

ఇతి సజ్చిన్త్య సజ్చిన్త్య ప్రాణాన్ సన్ధారయామ్యహమ్ ॥ ౭౨॥

త్వదధీనస్త్వహం మాతః త్వత్కృపా మయి విద్యతే ।

యావత్సమ్పూర్ణకామః స్యాం తావద్దేహి దయానిధే ॥ ౭౩॥

క్షణమాత్రం న శక్నోమి జీవితం త్వత్కృపాం వినా ।

న హి జీవన్తి జలజా జలం త్యక్త్వా జలాశ్రయాః ॥ ౭౪॥

యథా హి పుత్రవాత్సల్యాత్ జననీ ప్రస్నుతస్తనీ ।

వత్సం త్వరితమాగత్య సమ్ప్రీణయతి వత్సలా ॥ ౭౫॥

యది స్యాం తవ పుత్రోఽహం మాతా త్వం యది మామకీ ।

దయాపయోధర-స్తన్య-సుధాభిరభిషిజ్ఞ మామ్ ॥ ౭౬॥

మృగ్యో న గుణలేశోఽపి మయి దోషైక-మన్దిరే ।

పాంసూనాం వృష్టిబిస్తూనాం దోషాణాం చ న మే మతిః ॥ ౭౭॥

పాపినామహమేకాగ్రో దయాలూనాం త్వమగ్రణీః ।

దయనీయో మదన్యోఽస్తి తవ కోఽత్ర జగత్త్రయే ॥ ౭౮॥

విధినాహం న సృష్టశ్చేత్ న స్యాత్తవ దయాలుతా ।

ఆమయో వా న సృష్టశ్చేదోషధన్య వృథోదయః ॥ ౭౯॥

కృపా మదగ్రజా కిం తే అహం కిం వా తదగ్రజః ।

విచార్య దేహి మే విత్తం తవ దేవి దయానిధే ॥ ౮౦॥

మాతా పితా త్వం గురుః సద్గతిః శ్రీః

త్వమేవ సజ్జీవనహేతుభూతా ।

అన్యం న మన్యే జగదేకనాథే

త్వమేవ సర్వం మమ దేవి సత్యమ్ ॥ ౮౧॥

॥ హృదయ బీజమ్ ॥ ఓం-ఘ్రాం-ఘ్రిం-ఘూం-ఘైం-ఘ్రః-హుం ఘట్ కురు కురు స్వాహా॥

ఆద్యాదిలక్ష్మీర్భవ సుప్రసన్నా విశుద్ధవిజ్ఞానసుఖైకదోగ్ధి ।

అజ్ఞానహస్తీ త్రిగుణాతిరిక్తా ప్రజ్ఞాననేత్రీ భవ సుప్రసన్నా ॥ ౮౨॥

అశేషవాగ్దాడ్య-మలాపహస్తీ నవం నవం సుష్టు సువాక్యదాయినీ ।

మమైవ జిహ్వగ్రసురశ్లవర్తినీ భవ ప్రసన్నా వదనే చ మే శ్రీః ॥ ౮౩॥

సమస్తసమృత్తు విరాజమానా సమస్తతేజస్సు విభాసమానా ।

విష్ణుప్రియే త్వం భవ దీప్యమానా వాగ్దేవతా మే నయనే ప్రసన్నా ॥ ౮౪॥

సర్వప్రదర్శే సకలార్థదే త్వం ప్రభాసులావణ్యదయాప్రదోగ్ధి ।

సువర్ణదే త్వం సుముఖీ భవ శ్రీర్ధిరణ్మయా మే నయనే ప్రసన్నా ॥ ౮౫॥

సర్వార్థదా సర్వజగత్ప్రసూతిః సర్వేశ్వరీ సర్వభయాపహన్త్రీ ।
సర్వేన్నతా త్వం సుముఖీ చ నః శ్రీర్ధిరణ్మయా మే భవ సుప్రసన్నా ॥ ౮౬॥

సమస్త-విఘ్నౌఘ-వినాశకారిణీ సమస్త-భక్తోద్ధరణే విచక్షణా ।
అనంతసమ్మోద-సుఖప్రదాయినీ హిరణ్మయా మే నయనే ప్రసన్నా ॥ ౮౭॥

దేవి ప్రసీద దయనీయతమాయ మహ్యం
దేవాధినాథ-భవ-దేవగణాభివన్ద్యే ।
మాతస్తథైవ భవ సన్నిహితా దృశోర్మే
పత్యా సమం మమ ముఖే భవ సుప్రసన్నా ॥ ౮౮॥

మా వత్స భైరభయదానకరోఽర్చితస్తే
మౌలా మమేతి మయి దీనదయానుకమ్పే ।
మాతః సమర్పయ ముదా కరుణాకటాక్షం
మాఙ్గల్యబీజమిహ నః సృజ జన్మ మాతః ॥ ౮౯॥

॥ కణ్ఠబీజమ్ ॥ ఓం-శ్రాం-శ్రీం-శ్రూం-శ్రౌం-శ్రౌం-శ్రం-శ్రాః॥
కటాక్ష ఇహ కామధుక్ తవ మనస్త చింతామణిః
కరః సురతరుః సదా నవనిధిస్త్యమేవేంద్రే ।
భవేత్తవ దయారసో మమ రసాయనం చాన్యహం
ముఖం తవ కలానిధిర్వివిధ-వాఙ్మితార్థప్రదమ్ ॥ ౯౦॥

యథా రసస్పర్శనతోఽయసోఽపి సువర్ణతా స్యాత్కమలే తథా తే ।
కటాక్షసంస్పర్శనతో జనానాం అమృతానామపి మృగలత్పమ్ ॥ ౯౧॥

దేహీతి నాస్తీతి వచః ప్రవేశాద్ భీతో రమే త్వాం శరణం ప్రపద్యే ।
అతః సదాస్మిన్నభయప్రదా త్వం సహైవ పత్యా మయి సన్నిధేహి ॥ ౯౨॥

కల్పద్రుమేణ మణినా సహితా సురమ్యా
శ్రీస్తే కలా మయి రసేన రసాయనేన ।
ఆస్తామతో మమ చ దృక్పరపాణిపాద-
స్పృష్ట్యాః సువర్ణవపుషః స్థిరజఙ్గమాః స్యుః ॥ ౯౩॥

ఆద్యాదివిష్ణోః స్థిరధర్మపత్నీ త్వమేవ పత్యా మమ సన్నిధేహి ।
ఆద్యాదిలక్ష్మీ త్వదనుగ్రహేణ పదే పదే మే నిధిదర్శనం స్యాత్ ॥ ౯౪॥

ఆద్యాదిలక్ష్మీహృదయం పరేద్యుః స రాజ్యలక్ష్మీమచలాం తనోతి ।
మహాదరిద్రోఽపి భవేద్ధనాథయః తదన్వయే శ్రీః స్థిరతాం ప్రయాతి ॥ ౯౫॥

యస్య స్మరణమాత్రేణ తుష్టా స్యాద్విష్ణువల్లభా ।
తస్యాభీష్టం దదత్యాశు తం పాలయతి పుత్రవత్ ॥ ౯౬॥

ఇదం రహస్యం హృదయం సర్వకామఫలప్రదమ్ ।
జపః పఞ్చసహస్రం తు పురశ్చరణముచ్యతే ॥ ౯౭॥

త్రికాలం ఏకకాలం వా నరో భక్తిసమన్వితః ।
యః పఠేత్ శృణుయాద్వాపి స యాతి పరమాం శ్రియమ్ ॥ ౯౮॥

మహాలక్ష్మీం సముద్దిశ్య నిశి భార్గవవాసరే ।
ఇదం శ్రీహృదయం జప్త్వా పఞ్చవారం ధనీ భవేత్ ॥ ౯౯॥

అనేన హృదయేనాన్నం గర్భిణ్యా అభిమన్త్రితమ్ ।
దదాతి తత్కులే పుత్రో జాయతే శ్రీపతిః స్వయమ్ ॥ ౧౦౦॥

సరేణాప్యథవా నార్యా లక్ష్మీహృదయమన్త్రితే ।
జలే పీతే చ తద్వంశే మన్దభాగ్యో న జాయతే ॥ ౧౦౧॥

య ఆశ్వయుజ్ఞాసి చ శుక్లవక్షే రమోత్సవే సన్నిహితే చ భక్త్యా ।
పఠేత్తదైకోత్తరవారపుధ్యా లభేత్స సౌవర్ణమయీం సువృష్టిమ్ ॥ ౧౦౨॥

య ఏకభక్త్యాఽన్యహమేకవర్షం విశుద్ధధీః సప్తతివారజాపీ ।
స మన్దభాగ్యోఽపి రమాకటాక్షాత్ భవేత్సహస్రాక్షశతాధికశ్రీః ॥ ౧౦౩॥

శ్రీశాంఘిభక్తిం హరిదాసదాస్యం ప్రపన్నమన్తార్థదృఢైకనిష్ఠామ్ ।
గురోః స్మృతిం నిర్మలబోధబుద్ధిం ప్రదేహి మాతః పరమం పదం శ్రీః ॥ ౧౦౪॥

వృద్ధీపతిత్వం పురుషోత్తమత్వం విభూతివాసం వివిధార్థసిద్ధిమ్ ।
సమూర్ణకీర్తిం బహువర్షభోగం ప్రదేహి మే దేవి పునఃపునస్త్యమ్ ॥ ౧౦౫॥

వాదార్థసిద్ధిం బహులోకవశ్యం వయఃస్థిరత్వం లలనాసు భోగమ్ ।
పాత్రాదిలభిం సకలార్థసిద్ధిం ప్రదేహి మే భార్గవి జన్మజన్మని ॥ ౧౦౬॥

సువర్ణవృద్ధిం కురు మే గృహే శ్రీః విభూతివృద్ధిం కురూ మే గృహే శ్రీః ।
కల్యాణవృద్ధిం కురు మే గృహే శ్రీః విభూతివృద్ధిం కురు మే గృహే శ్రీః ॥ ౧౦౭॥

॥ శిరో బీజమ్ ॥ ఓం-యం-హం-కం-లం- వం-శ్రీమ్ ॥
ధ్యాయేల్లక్ష్మీం ప్రహసితముఖీం కోటిబాలార్కభాసాం
విద్యుత్స్వర్ణాంబరవరధరాం భూషణాఢ్యాం సుశోభామ్ ।
బీజాపూరం సరసిజయుగం చిబ్రతీం స్వర్ణపాత్రం
భర్త్రాయుక్తాం ముహురభయదాం మహ్యమవ్యచ్యుతశ్రీః ॥ ౧౦౮॥

॥ ఇతి శ్రీలథర్వణరహస్యే లక్ష్మీహృదయస్తోత్రం సమూర్ణమ్ ॥

This should be chanted with Narayanahridayastotram for greater benefits.

Proofread by Ravin Bhalekar ravibhalekar@hotmail.com,

Proofreading and commentary by N.Balasubramanian bbalu@satyam.net.in

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated ॐoday

<http://sanskritdocuments.org>

Lakshmi Hrudaya Stotram Lyrics in Telugu PDF

% File name : laxmiihridaya.itx

% Category : hRidaya

% Location : doc_devii

% Author : Traditional

% Language : Sanskrit

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : WebD

% Proofread by : Ravin Bhalekar ravibhalekar at hotmail.com, N.Balasubramanian

% Translated by : N.Balasubramanian bbalu@satyam.net.in

% Description-comments : should be used with nArAyaNahRidayam

% Latest update : November 06, 2004, January 1, 2009, April 4, 2009

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 13, 2015] at Stotram Website